

Vinjelia naturreservat

Kommune:	Heim
Gnr./bnr.:	116/3, 117/1, 117/5, 118/1
Areal:	1704 daa
Vegetasjonssone:	Boreonemoral til sørboreal.
Vegetasjonsseksjon:	O2 Klart oseanisk
Høyde over havet:	0-445 m
Verdi:	Regional (**)

Nøkkelopplysninger

Område med rik edelløvskog og gammel boreal lauvskog.

Beskrivelse av området

Tilbudsområdet, som består av tre separate dellokaliteter, ligger i den bratte sørvendte lia vest for Vinjeøra i Heim kommune. Det vestligste delområdet grenser til Aure kommune. Arealet strekker seg fra sjøen og helt opp til snaufjellet. Berggrunnen er i hovedsak gneisbergarter og granitter. Det veksles mellom høy bonitet, middels bonitet, lav bonitet og uproduktiv mark. Mesteparten av områdene domineres av løvskog, herunder rik edelløvskog.

Skogstruktur og påvirkning

Det er stor variasjon i skogbildet i et område som går fra sjøen til snaufjellet, og hvor det veksler mellom skog, bergknauser og rasmark. Tilbudsområdet er dominert av løvskog, med noe furu. Skogalderen varierer en del, med yngst skog nært Vinjeøra, og gradvis eldre skog høyere oppe i lia og vestover i Vinjefjorden. Stedvis er det mye død ved, både i form av gadd og leger. Hoveddelen av lia er i en dynamisk utvikling som gammel naturskog. Tidligere har her vært til dels omfattende beite, og dessuten utnytting av hassel. Helt i øst var det kraftig hogst av hassel rundt 1980, men i dag er denne delen i en gjengroingsfase. Store partier har sannsynligvis blitt påvirket av husdyrbeite. I nordøst er det innslag av hogstspor. Den fremmede arten platanlønn er registrert i området. Den vurderes til å ha svært høy økologisk risiko på grunn av kombinasjonen mellom et stort invasjonspotensial og store negative økologiske effekter

Faglig beskrivelse og verdi

Tilbudsområdene utgjør deler av et stort område som inneholder en stor bratt li med mye variasjon i vegetasjonen, som rik edellauvskog, med utformingene rikt hasselkratt, og gråor-almeskog. Nokså rik lågurtskog finnes. Helt i øst, innenfor tilbudsområdet, er det også et parti med gammel boreal lauvskog. Viktige treslag er først og fremst hassel og bjørk, med innslag av alm (VU), ask (NT). Det er stedvis store mengder med liggende død lauvved. Vinjelia er generelt kjent for å være et viktig område for hakkespetter, og hvittryggspett, dvergspett, grønnspett, og gråspett er registrert å ha tilhold i lia. Skogbeltet ligger i boreonemoral vegetasjonssone, hvor det iht. mangelanalysen er ønskelig med mer vern (Framstad 2017). Holten (1978) vurderte Vinjelia til å ha svært verneverdig bestand. I faktaarkene Vinjeøra- Vinjelia (BN00019674, BN00089462) er Vinjelia vurdert å være svært viktig. Verdien på tilbudsområdet vurderes til regionalt viktig.

Formål

I forhold til naturmangfoldloven § 37 om naturreservater, er følgende kriterier mest relevant:

a) Inneholder truet, sjelden eller sårbar natur: Rik edellauvskog, med utformingene rikt hasselkratt, og gråor-almeskog.

b) Representerer en bestemt type natur: Rik edellauvskog, med utformingene rikt hasselkratt, og gråor-almeskog.

Ut fra dette foreslås følgende formål:

«Formålet med naturreservatet er å verne et område som representerer en bestemt type natur i form av lite påvirket boreal lauvskog, spesielt naturtypen rik edelløvskog. Området har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det inneholder truet, sjelden eller sårbar natur. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.»

Tekniske inngrep

Det går en gammel driftsvei inn i det østlige delområdet. Utover dette er det ingen kjente tekniske inngrep innenfor tilbudsområdet.

Andre interesser

Jakt på både småvilt og storvilt utøves. Det utøves også fiske og annet friluftsliv, både sommer og vinter i området.

Planstatus

I kommuneplanens arealdel for Heim kommune er området LNFR for tiltak basert på gårdens ressursgrunnlag.

Skogbruksopplysninger: Verdi liten (1)

Områdene domineres av løvskog, dels edelløvskog, og noe furu. Nesten ikke gran i områdene. Området inneholder mye miljøbegrensninger og ville for mesteparten av området, pga. terreng og tilgjengelighet, ha en driftsøkonomi som ikke er bærekraftig. Skogressursen vurderes å ikke være interessant for ordinært skogbruk. Betydningen for skogbruket vurderes som liten.

Skogressurskart (SR16) - volum (daa)		
0-100 m ³ /ha	100-200 m ³ /ha	200-300 m ³ /ha
485	945	70

Arrondering

Grensa følger delvis eiendomsgrenser, delvis rette linjer i terrenget og delvis langs sjø.

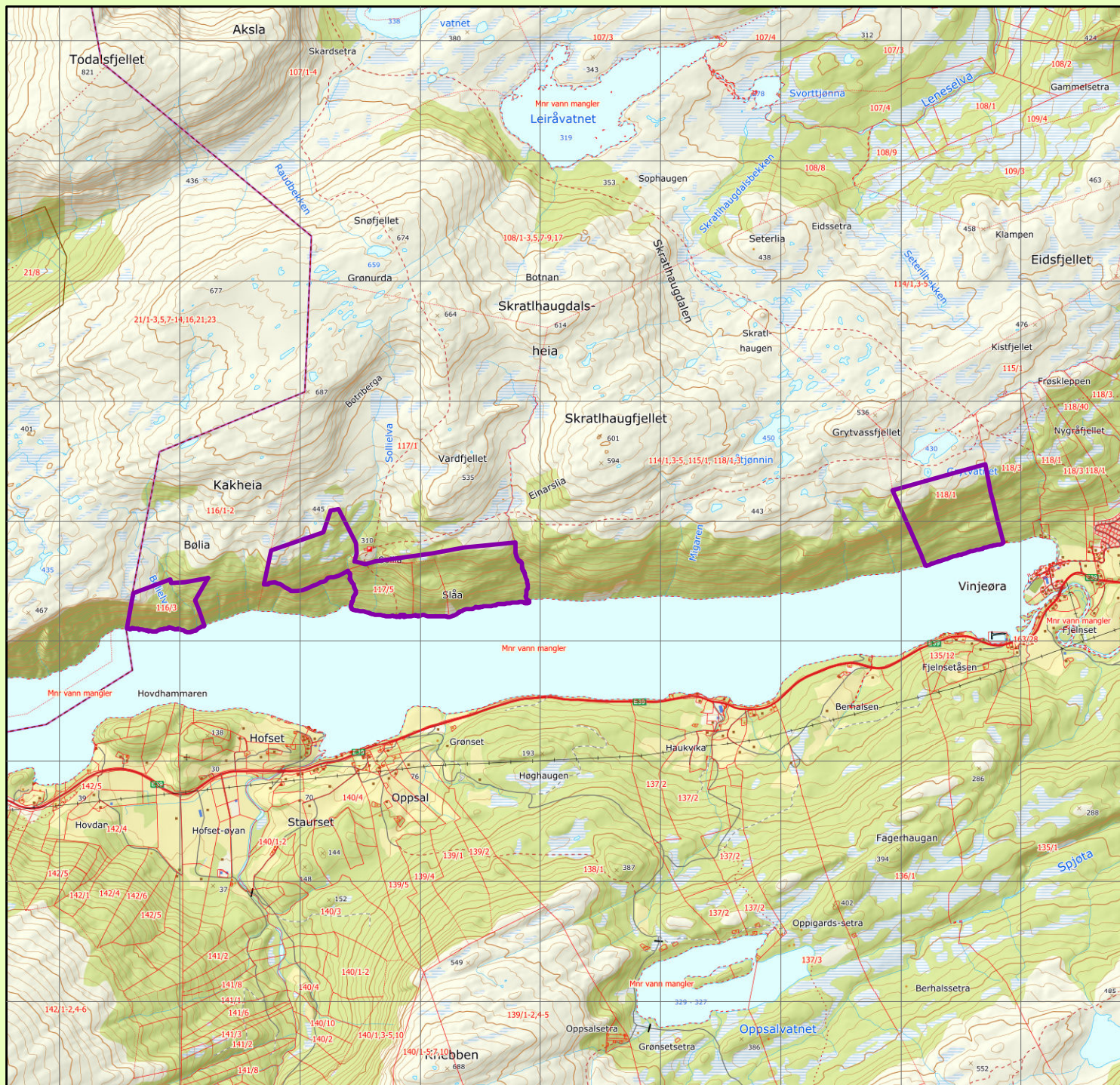
Samlede arealopplysninger (AR5):

Høg bonitet	Middels bonitet	Låg bonitet	Totalt produktivt	Annet skogareal	Total skogareal	Totalt areal
455	230	164	849	529	1378	1705

Biofaglig inventering: Holten 1978 og Holtan D. 2012. Naturbase.

Variert løvskog med blant annet alm og hassel.

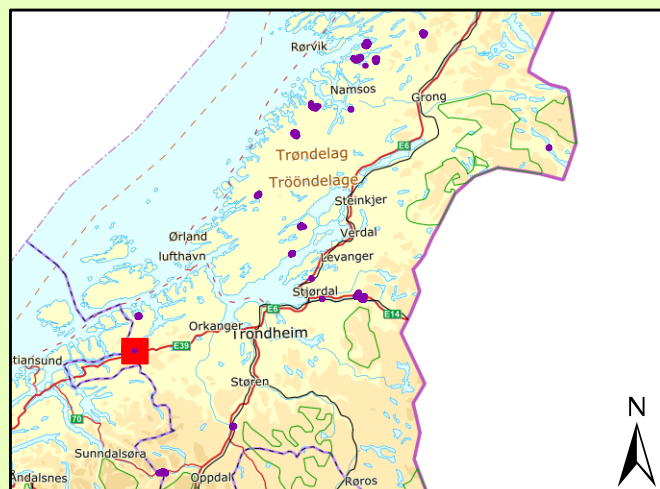
Vinjelia naturreservat

Heim kommune

Tegnforklaring

 Foreslått verneområde

Topografisk norgeskart, Kartverket
Tillatelse NorgeDigitalt
Rutenett 1 x 1 km
Målestokk 1: 40000
Statsforvalteren i Trøndelag april 2021

Forskrift om vern av Vinjelia naturreservat, Heim kommune, Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av lite påvirket boreal lauvskog, spesielt naturtypen rik edelløvskog. Området har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det inneholder truet, sjelden eller sårbar natur. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Heim kommune: 116/3, 117/1, 117/5 og 118/1. Naturreservatet dekker et totalareal på 1704 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes. Verneforskriften med kart oppbevares i Heim kommune, hos Statsforvalteren i Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker, opplag av båter e.l., framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4 (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Vedlikehold av eksisterende stier i henhold til standard på vernetidspunktet.
- e) Beiting.
- f) Utsetting av saltsteiner
- g) Eksisterende jakttårn skal kunne brukes og vedlikeholdes, oppsetting av midlertidige mobile jakttårn for storviltjakt.
- h) Vedlikehold av eksisterende bygninger, veier, stier og andre anlegg og innretninger i henhold til standard på vernetidspunktet.

- i) Forsiktig rydding av småbusker og kvist i forbindelse med storviltjakt.
- j) Skånsomt uttak av småvirke for enkelt friluftsliv og bål på stedet i samsvar med gjeldende lovverk. Tørre trær skal ikke felles.

§ 5 (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel til lands er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Sykling er forbudt utenfor eksisterende veier og stier.

§ 6 (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7 (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Istandsetting og vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- c) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b.
- d) Merking og rydding av nye stier.
- e) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d.
- f) Oppsetting og vedlikehold av gjerder.
- g) Hogst av etablerte plantefelt.
- h) Landfeste for anlegg til sjøs.
- i) Øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd.
- j) Bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.
- k) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav f og h og § 7 bokstav a, b, f og g.

§ 8 (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikraftttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.